

NOVÝ

ŠVAŠKO

Švábovský školák

ZŠ s MŠ Švábovce

Školský rok 2016 / 2017

7. ročník

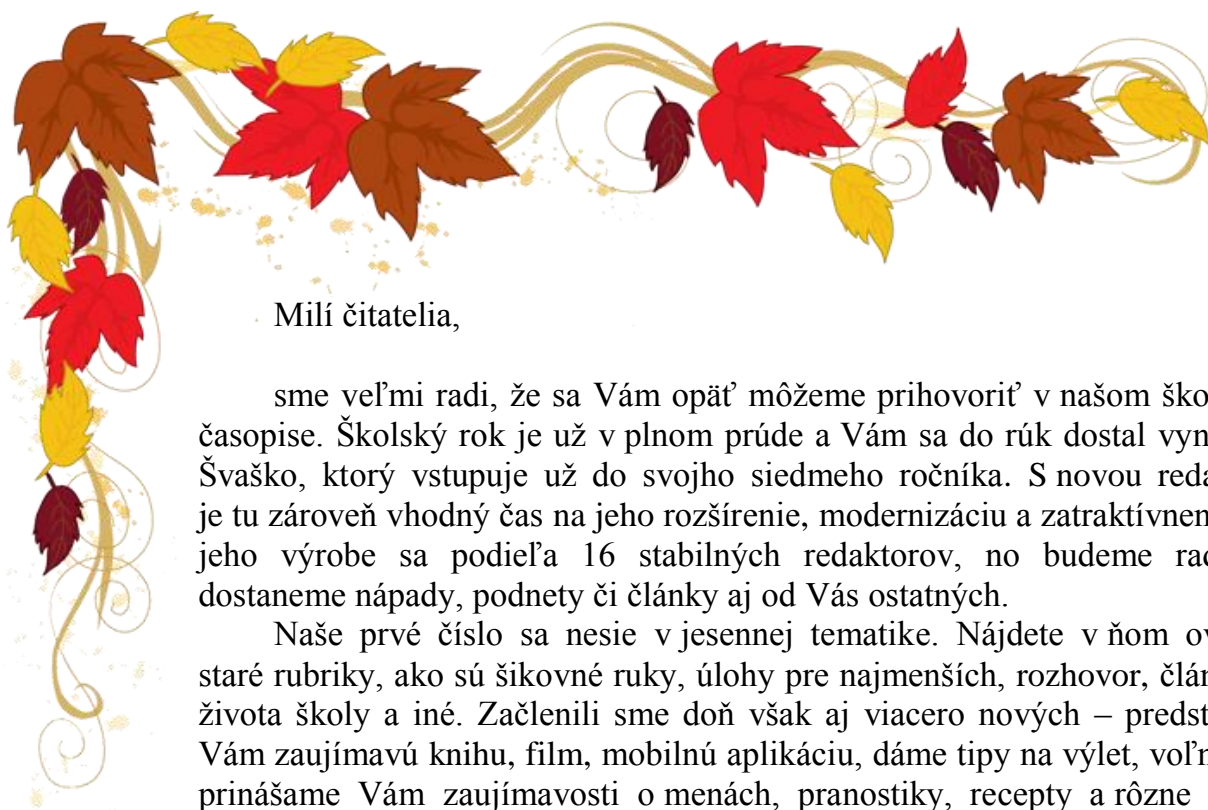
Číslo 1

Oktober 2016

Cena: 0,50 €

Úvodník

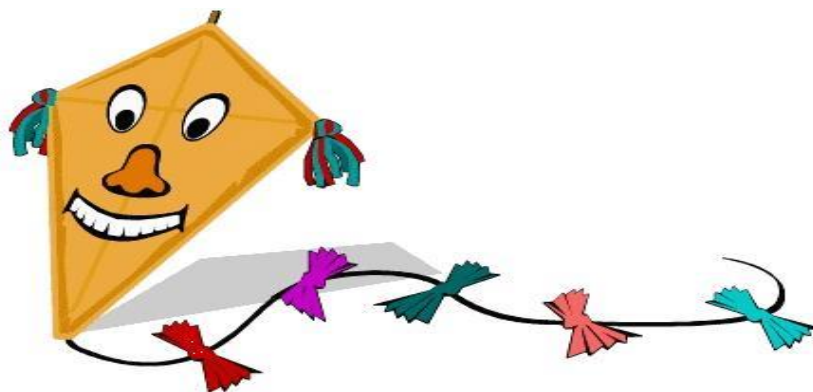
Milí čitatelia,

sme veľmi radi, že sa Vám opäť môžeme prihovoriť v našom školskom časopise. Školský rok je už v plnom prúde a Vám sa do rúk dostal vynovený Švaško, ktorý vstupuje už do svojho siedmeho ročníka. S novou redakciou je tu zároveň vhodný čas na jeho rozšírenie, modernizáciu a zatraktívnenie. Na jeho výrobe sa podieľa 16 stabilných redaktorov, no budeme radi, ak dostaneme nápady, podnety či články aj od Vás ostatných.

Naše prvé číslo sa nesie v jesennej tematike. Nájdete v ňom overené staré rubriky, ako sú šikovné ruky, úlohy pre najmenších, rozhovor, články zo života školy a iné. Začlenili sme doň však aj viacero nových – predstavíme Vám zaujímavú knihu, film, mobilnú aplikáciu, dáme tipy na výlet, voľný čas, prinášame Vám zaujímavosti o menách, pranostiky, recepty a rôzne ďalšie články.

Pevne veríme, že sa Vám náš časopis bude páčiť a zažijete pri ňom veľa príjemných chvíľ.

Mgr. Dominika Janečková

Školský rok: 2016/2017

Vychádza: štvrťročne

Vedúca školského časopisu: Mgr. Dominika Janečková

Redakčná rada: Miriam Borkovská, Paulína Budzová, Dominika Janačková, Lenka Orolinová, Júlia Droppová, Michaela Cimermanová, Alexandra Zakopjanová, Marek Zummer, Andrej Krajňák, Sabína Zakopjanová, Erika Koršalová, Veronika Orolínová, Michaela Pavličková, Veronika Rušinová, Zuzana Žigová, Mária Gažiová

Zo života školy...

Vyhodnotenie súťaže o najlepší školský časopis podtatranského regiónu

Dňa 14. septembra sme sa dve deviatačky – ja a Paula Budzová, spolu s našou pani učiteľkou Janečkovou zúčastnili vyhodnotenia regionálnej súťaže o najlepší školský časopis podtatranského regiónu v školskom roku 2015/2016, ktoré sa uskutočnilo v Podtatranskej knižnici. Pozrieť si ho môžete aj na stránke televízie Poprad v archíve z dňa 14.9.2016.

Do tejto súťaže sa prihlásilo 9 časopisov základných škôl a sedem časopisov zo stredných škôl. Hodnotili ich novinári, ktorí dlhé roky pôsobia v médiách, Pavol Svetoň, Ľudmila Rešovská a Marek Vnenčák.

V kategórii základných škôl získal

1. miesto časopis Fišeráčik zo ZŠ Dr. Daniela Fichera v Kežmarku
2. miesto časopis Školník zo ZŠ J. M. Petzvala v Spišskej Belej
3. miesto časopis Komeňáčik zo ZŠ Komenského vo Svite

V kategórii stredných škôl získal

1. miesto časopis Stretnutia z Gymnázia P.O. Hviezdoslava v Kežmarku
2. miesto časopis Fonendoskop zo Strednej zdravotníckej školy v Poprade
3. miesto GymplUšák z Gymnázia Pavla Ušáka Olivu v Poprade.

Vít'azom srdečne blahoželáme.

Hoci sme nezískali žiadne medailové miesto, odniesli sme si z vyhodnotenia množstvo cenných rád na vylepšenie nášho časopisu. Novinky, ktoré ste si určite všimli už v tomto čísle, sú dôkazom, že sa budeme snažiť stále zlepšovať.

Miriám Borkovská, 9. ročník

Zo života školy...

Európsky deň jazykov

Ovládanie jazykov je nevyhnutnosťou a právom každého – toto je jedným z najdôležitejších posolstiev **Európskeho dňa jazykov**, ktorý sa z iniciatívy Rady Európy oslavuje každoročne **26. septembra** už od roku 2001.

Ešte nikdy sme nemali toľko príležitostí pracovať a študovať v rôznych európskych krajinách ako dnes – nedostatočné ovládanie jazyka ale mnohým ľuďom bráni, aby ich využili.

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov sa koná celá škála rôznych podujatí: aktivity pre deti, televízne a rozhlasové programy, vyučovanie jazykov a konferencie. Zapojiť sa môžu žiaci, učitelia, školy... V podstate každý, kto chce oslavovať jazykovú rozmanitosť v Európe.

Cieľom tohto dňa je podnieť 800 miliónov Európanov zo 47 členských štátov Rady Európy, aby sa bez ohľadu na vek, v školách aj mimo nich, učili viac jazykov.

Ruku k „jazykovému“ dielu sme priložili aj my. Na našej škole sa máme možnosť naučiť anglický, nemecký či ruský jazyk. Pod dozorom našich pani učiteliek sme vypracovali

rôzne projekty a príspevky, ktoré visia na nástenkách školských chodieb. Častokrát si nevážime možnosť vzdelávať sa, ktorá je nám poskytnutá zadarmo. Počas roka absolvujeme množstvo hodín, počas ktorých by sme sa mali snažiť naučiť sa čo najviac. Veď ako hovorí slovenské príslovie – čo sa v mladosti naučíš, na starosť akoby si našiel – tak ani my nikdy nevieme, kedy nám naše jazykové schopnosti pomôžu.

Ak by ste si chceli overiť vaše poznatky o rôznych jazykoch, navštívte stránku www.edl.ecml.at, kde nájdete zaujímavý jazykový kvíz.

Júlia Droppová, 8. A

Cezpoľný beh

Na konci septembra sa pozornosť našej školy sústredila na školskú súťaž v cezpoľnom behu. Konkurencia bola silná, no zvíťaziť mohli iba tí najlepší. Prvé miesta obsadili Vojtech Pecha (7.A) medzi staršími žiakmi a spomedzi mladších žiakov triumfovali Oliver Bobula (7. A) a najrýchlejším dievčaťom sa stala Sabína Zakopjanová zo 6.B. Výhercom blahoželáme.

Medzi súťažiacich som sa zaradil aj ja. Som rád, že som sa mohol zúčastniť. Celými pretekmi vládla pozitívna energia. Táto akcia nám ukázala, aký dôležitý je aj v dnešnej technickej dobe šport. Málokto sa rozhodne dobrovoľne stráviť voľný čas športovaním. Táto školská akcia nás k tomu donútila, ale aspoň ja som vďačný za to, že som opäť mohol urobiť niečo dobré pre svoje zdravie.

Tibor Klein, 9. ročník

Zo života školy...

Deň mlieka

Pestrá strava, obsahujúca všetky biologicky významné látky, je základom výkonnosti a zdravia ľudí. Mimoriadne postavenie v tejto oblasti má **mlieko**. Mlieko a mliečne výrobky predstavujú jednu z ných zložiek ľudskej výživy. potravinou. Obsahuje mnohé dôležité pre plnohodnotnú tuky, cukry, vitamíny, Napríklad v litri mlieka sa denná dávka bielkovín pre obsahuje výživné a stavebné rast v detskom veku človeka, sám. Dôležitosť pitia mlieka sme podporili aj my dňa 28.9.2016, kedy sme mali možnosť počas prestávky v jedálni vypiť zadarmo jeden či viac pohárov mliečka.

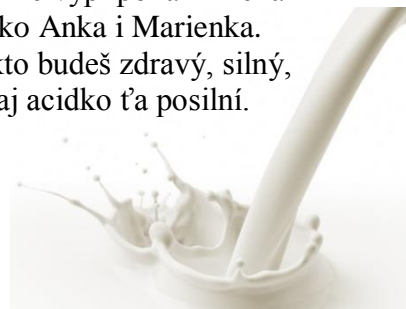

najdôležitejších a nenahraditeľ-
Mlieko je takmer dokonalou biologicky významné látky výživu. Sú to hlavne bielkoviny, minerálne látky a stopové prvky. nachádza polovičná odporúčaná dospelého človeka. Mlieko látky nevyhnutné pre stavbu tela a ktoré si organizmus nevie vyrobiť

Ak chceš zdravý byť,
musíš mlieko piť.
Syry, jogurt, smotana,
to je zdravia ochrana.

Denne vypi pohár mlieka
ako Anka i Marienka.
Takto budeš zdravý, silný,
aj acidko ťa posilní.

Zuzana Žigová, 7. A

Výchovný koncert

Výchovné koncerty sa každoročne organizujú na väčšine škôl. Inak to nebolo ani na tej našej. Vo štvrtok 6. októbra sa u nás uskutočnil výchovný koncert s názvom "Ja som dobrý remeselník". Viedol ho milý pán Hlbocký. Tradične vystupuje aj so svojou rodinou. Koncert sa celý čas niesol v znamení dobrej nálady. Vypočuli sme si množstvo známych, ale aj menej známych hudobných nástrojov. Rovnako sme sa dozvedeli veľa nových vecí týkajúcich sa

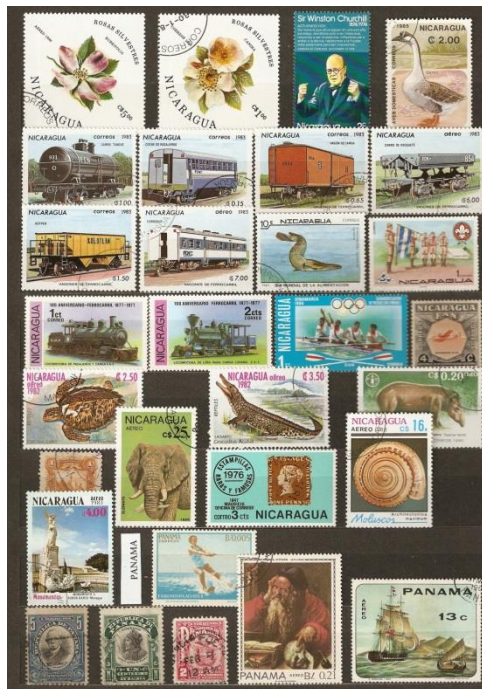
tradičných ľudových remesiel spojených s históriou a zvykmi nášho ľudu. Žiaci si mali možnosť zaspievať rôzne ľudové pesničky, jednu dokonca priamo z pódia, kde sa sedem detí zmenilo na 7 strašných zbojníkov. Žiačku z deviateho ročníka potrápil železný hlavolam. My ostatní sme si to maximálne užili a už teraz sa tešíme na čas, keď pán Hlbocký medzi nás opäť zavíta.

Marek Zimmer, 8. A

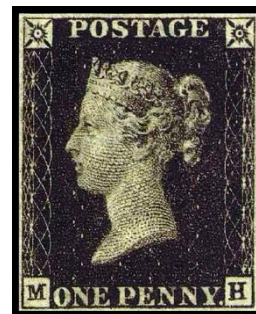
Zbieranie poštových známok

V tejto rubrike Vás, milí čitatelia, chceme presvedčiť, že voľný čas sa dá tráviť pestro a netradične, bez dotykových telefónov, tabletov, či počítačov. Predstavíme si aktivity, ktoré mnohým mladým ľuďom robia radosť a bola by škoda, ak by ste o týchto záľubách nevedeli a nevyskúšali ich.

V tomto čísle nášho časopisu sa pozrieme na zúbok zbieraniu poštových známok, nazývanému aj filatelia. Ľudia v minulosti radi zbierali kadečo – plagáty, obrúsky, angličáky, no práve filatelia sa považuje za kráľovnú s pomedzi týchto zberateľských záľub. Dnes zďaleka nejde o také populárne hobby, ako pred pár desaťročiami, keď hádam každý v triede bez rozdielu pohlavia vlastnil aspoň dva albumy známok. Práve preto je dôležité, aby čaro známok znovu objavila aj najmladšia generácia – teda My.

Poštová známka je cenina, ktorá slúži ako doklad o zaplatení poštového poplatku. Ide väčšinou o

malý papierový štvorček prilepený na obálke, či pohľadnici. Dnes poštové známky fungujú na celom svete. Bez nich by sme si nevedeli predstaviť fungovanie pošty. Prvú známku na svete vydalo Anglicko 6. mája 1840, bola to Black Penny. Odvtedy uzreli svetlo sveta vo všetkých krajinách tisíce a tisíce známok, a takto nenápadne sa zrodil doslova nový umelecký smer, keďže nejedna známka Vám vyrazí dych svojou prepracovanosťou a krásou. Aj na Slovensku sa ročne vydá niekoľko nových známok a niektoré z nich získali ocenenia ako najkrajšie známky spomedzi všetkých krajín.

Dosť bolo teórie, ako sa ale ozaj stať zberateľom známok? Na začiatok stačí málo – v papieriectve si kúpite album, zide sa aj pinzeta aby ste krehké kúsky nepoškodili a potom hor sa do zakladania svojej zbierky. Známkami Vám možno dajú vaši blízki, ktorým chodí veľa pošty, iné si môžete kúpiť v novinovom stánku, alebo priamo na pošte, hneď ako vyjdú tie najnovšie. Prípadne skúste internet, kde sa samozrejme o filatelii dozviete všetko. V Poprade sa niekoľkokrát ročne koná Popradská zberateľská burza, nezmeškajte v novinách jej termín a tam známky nielen kúpite, ale aj vymeníte.

Najkrajšia známka sveta za rok 2000

Známkami sú neveriteľne pestré. Láka Vás mať v ruke takúto malú vzácnosť z každej krajiny na Zemi? Počkáte si na známku staršiu ako sto rokov? Alebo sa Vám páčia kone a bude Vaša zbierka iba zo známok, na ktorých sú tieto zvieratá? Fantázii sa medze nekladú. Mestá, osobnosti, autá, športy - založte si zbierku, ktorá bude jedinečná a ktorou ohúrite všetkých naokolo.

Paula Budzová, 9. ročník

Kalendár mien

Každý z nás vie, kedy oslavuje meniny. Ale viete aj, kedy v kalendári oslavujú nositelia iných obľúbených mien? A odkiaľ naše mená pochádzajú, prípadne čo je pre ich nositeľov typické? V tejto novej rubrike jesenného čísla Vám prinášame prehľad aspoň niektorých jesenných oslávencov.

September

12. 9. **Mária** – Pôvod mena z egyptského Mirjam, čo znamená milovaná bohom. Je tvrdohlavá a málo ovplyvniteľná. Lákajú ju hlavne povolania, kde by mohla odovzdať a zanechať niečo zo seba. Typická farba – modrá.

8. 9. **Miriama** – Meno hebrejského pôvodu. Má v sebe množstvo pozitívnej vibrácie, ktorou pôsobí na svoje okolie. Každý, kto ju pozná, má z nej len tie najlepšie pocity. Typická farba – žltá.

29. 9 **Michal** – Pôvod mena z hebrejského Michaél, čo znamená bohu podobný. Michal potrebuje byť vo všetkom prvý a najlepší. V škole patrí medzi biff'ošov a najsúťaživejších študentov. Väčšmi je zvedavý, pracovitý, len aby dosiahol svoj vytúžený cieľ. Farba – červená.

21. 9. **Matúš** – Pôvod mena z hebrejského Mattithjah, čo znamená dar bohu Jahovu. Má v sebe mnoho tajomného. Má rýchle reakcie, je pohotový a múdry. Farba – žltá.

Október

4. 10. **František** – Pôvod mena z talianskeho Francesco, čo znamená malý Francúz. František oplýva znamenitou inteligenciou, prefíkanou bystrosťou. Šťastie, je jeho hlavnou hybnou silou úspechu.

18. 10. **Lukáš** – Pôvod mena z latinského Lucas, čo znamená pochádzajúci z Lukánie. Má mnoho priateľov, ktorí si ho vážia pre jeho priamosť a dobrosrdečnosť, neraz je ochotný pomôcť bez toho, aby myslel na svoj osôh. Farba – fialová.

6. 10. **Natália** – Pôvod mena z latinského Natalis, čo znamená deň narodenia. Dosahuje úspech a gratulácie, netúži po verejnom uznaní a materiálnom ohodnotení. Ju naplňajú iné životné úspechy. Farba – oranžová.

24. 10. **Kvetoslava** – Meno slovanského pôvodu s významom oslavujú kvety, kvitnúci. Kvetoslavy by sa mali vždy venovať štúdiu cudzích rečí, pretože z ich mena je vysielaná energia, ktorá ich priťahuje na rôzne miesta. Farba – žltá.

November

11. 11. **Martin** – Pôvod mena z latinského Martinus, čo znamená bojovný. Martin je mimoriadne veselou kopou, s ktorou sa nikdy nebudete nudiť. Má mnoho priateľov, medzi ktorými je veľmi obľúbený. Farba – žltá.

4. 11. **Karol** – pôvod mena zo staronemeckého Karl, čo znamená muž, manžel. Muž s týmto menom je mimoriadne cieľavedomý. Farba – červená.

25. 11. **Katarína** – Pôvod mena z gréckeho Katharos, čo znamená čistý, mravný. Žena s týmto menom je mimoriadne krásna zovňajškom. Je inteligentná a veľmi rada cestuje. Farba – červená.

19. 11. **Alžbeta** – pôvod mena je z hebrejského Elišebah, čo znamená bohu zasvätená. Žena s týmto menom je mimoriadne citlivá a spoločenská. Farba – oranžová.

Sabína Zakopjanová 6. B

Predstavujeme...

S príchodom nového školského roka nastala zmena v učiteľskom zbore. Na našej škole začala vyučovať pani učiteľka **Mgr. Dominika Janečková**. Veľmi nás zaujímalo, čo hovorí na nás – žiakov i niečo z jej súkromia. Preto sme veľmi radi, že neodmietla našu žiadosť o rozhovor a mohli sme sa jej opýtať:

1. Ako sa Vám zatiaľ páči na našej škole?

Keď som prišla do tejto školy, bola som veľmi milo prekvapená jej budovou a prostredím. Väčšina tried je priestranná a moderne vybavená, pred školou je dopravné ihrisko a športový areál na výučbu telesnej výchovy. Rovnako musím pochváliť novú telocvičňu, ktorá prešla rekonštrukciou len nedávno.

2. Ktoré predmety a ktoré triedy v súčasnosti učíte?

Vyučujem hlavne slovenský jazyk, a to v 5. B, 6. A, 6. B a 9. ročníku. Rovnako tak aj občiansku náuku a informatiku, oba predmety v 5. B. Tých piatokov si teda užijem požeňnane. Alebo oni mňa? ☺

3. Ste spokojná s triedami, ktoré ste dostali?

A mám na výber? Ale nie, som. Žiaci sú rôzni. Som ale rada, že v rámci druhého stupňa mám najväčší rozptyl. Od najmenších piatokov až ku veľkým deviatakom. Nedá sa povedať, v ktorej triede by to bolo najlepšie. Rôzne vekové rozvrstvenie predpokladá rozdielny prístup k žiakom, ale so všetkými sa väčšinou pracovať dá.

4. Vždy ste chceli byť učiteľkou?

Áno, vždy. Myslím, že to bolo v piatom ročníku na základnej škole, keď som si povedala, že až budem veľká, budem pani učiteľka. Robila som všetko preto. Vždy som sa snažila učiť čo najlepšie. Stredná škola bola preto pre mňa jasná voľba – gymnázium. Po ňom nasledovala vysoká škola a teraz som tu, pri Vás.

5. Prečo ste si vybrali práve slovenský jazyk?

Slovenský jazyk bol u mňa vždy číslo jeden. Nikdy mi nerobili problém žiadne diktáty ani gramatické cvičenia a vždy som veľmi rada čítala. Takže voľba prvého predmetu bola jasná. Skôr som sa nevedela rozhodnúť pre ten druhý, lebo ma bavilo viac vecí naraz. Istý čas som chcela ísť študovať geografiu, chémiu, či dokonca aj fyziku, no nakoniec som skončila pri občianskej náuke a neľutujem.

6. Rada čítate?

Na prvom stupni základnej školy sme sa všetci z triedy museli zapísať do knižnice. Niektorí tam chodili iba zriedka, no ja som poctivo knižnicu navštevovala počas celého môjho štúdia a mesačná doba na vrátenie mi nikdy nerobila problém, lebo

knihy som prečítala vždy skôr. Myslím, že pokutu som platila iba raz. ☺ A aj to bolo len nedávno, keď sa mi doma hromadili kopy študijného materiálu na štátnice. Knihy zohrávajú v mojom živote veľkú rolu. Nie nadarmo tvrdil už Ján Amos Komenský – Nemilovať knihy znamená nemilovať múdrosť.

7. Chutí Vám jedlo v našej škole?

Školské jedálne sú väčšinou pre žiakov veľkým strašiakom. No musím povedať, že rovnako ako moja matejovská základná škola, aj táto Vaša, či vlastne naša, varí veľmi dobre.

8. Ako trávite svoj voľný čas?

To je rôzne a závisí to od množstva voľného času, ktorý mám. Veľmi rada čítam knihy, pozerám filmy, či hrám spoločenské hry. Doma ich máme už toľko, čo nenazbierajú niektorí za celý život. ☺ Rovnako som aj samouk v štrikovaní. Zatiaľ som si uštrikovala síce iba dva šály, no možno sa časom podujmem aj na nejaké väčšie kúsky. Ak je vonku príjemne, rada chodím s manželom na výlety a túry do prírody. Precestovali sme už veľa krásnych miest na Slovensku aj po svete. Posledné dva roky sa venujem geocachingu, ktorý je príjemný doplnok všetkých výletov.

Ďakujeme za rozhovor!

Dominika Janačková, 9. ročník

Milan Rúfus: **NESKORÁ JESEŇ**

Po prstoch sa kradne dáždik tichý.
Súka nebo tenké plavidlá.
Vyzlečená vetrom z dávnej pýchy,
ošumela jeseň márnivá.

Do kalúž jak vetchý popol leta
zosypala listy hrdých krás.
O päšť vřškov hlavou podopretá,
trpezlivo čaká na svoj čas.

Hotová tú slávu chvíľou každou
oželiť jak ľúbosť nevernú.

Chrípľym hlasom padajúcich dažďov,
pesničku si spievať večernú!

A na lúke na zhorených trávach,
zahulákal kaviiek čierny zbor.
Sedí hmla jak sliepka popolavá
na křdliku učupených hôr.

Mokrou dlaňou hladiac pusté brehy,
z polospánku riečka hovorí:
Sniežik príd'. A plný múdrej nehy
zakry stud tej nahej pokory.

4.október - Svetový deň zvierat

Prvýkrát bol tento deň oslavovaný už v roku 1931 vo Florencii (Taliansko). 4. október bol vybraný práve preto, že naň pripadá sviatok sv. Františka z Assisi, ktorý bol veľkým milovníkom zvierat a je patrónom zvierat a ekologov. Pôvodným zámerom bolo upozorniť na ohrozené druhy živočíchov. Až neskôr sa začal vzťahovať na všetky živočíchy bez rozdielu a potrebu uvedomiť si, akú nezastupiteľnú úlohu zohrávajú v našich životoch – od toho, že slúžia ľuďom ako potrava až po spoločnosť, ktorú nám poskytujú.

Človek si neuvedomuje, že ochrana zvierat leží práve v jeho rukách. Zvieratá sa samé brániť nedokážu. Koľko zvierat je uväznených v klietkach, v laboratóriách, ktoré slúžia na pokusy na zvieratách?! V útulkoch, pretože sa o nich ich majitelia prestali zaujímať?! Koľko z nich je denne zabíjaných pytlíkmi kvôli zisku - kožuchy, či kly, no niekedy ide čisto len

o nudu a s tým súvisiace zabíjanie času týraním zvierat.

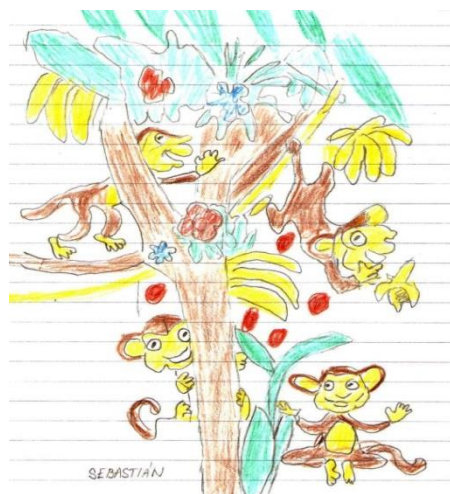
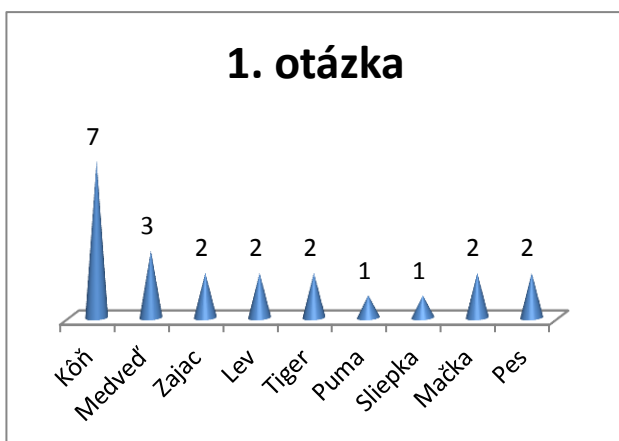
„Príde deň, keď zabitie zvieratá bude považované za rovnaký zločin ako zabitie človeka,“ povedal Leonardo Da Vinci už takmer pred 500 rokmi a je len na ľuďoch, aby si uvedomili ako sa správajú ku všetkému živému na našej planéte. Zem je len jedna a je len na nás v akom stave ju odovzdáme ďalším generáciám.

Veď práve vďaka správaniu sa ľudí sa niektoré zvieratá dnes považujú za ohrozené druhy a hrozí im vyhynutie. Na Slovensku sú desiatky takýchto druhov, ktoré sú na pokraji vyhynutia, množstvo ľudí o tom nemá ani tušenie. Medzi tieto ohrozené živočíchy patria napríklad mlok, korytnačka močiarna, rys, vlk, plch, bobor, zubor, tetov hlucháň, drop, netopier podkovár a mnohé iné.

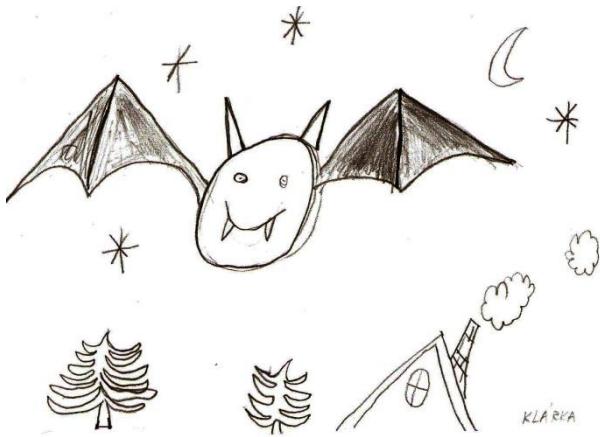
Mgr. Michaela Hnatová

V súvislosti so svetovým dňom zvierat sme sa opýtali našich najmenších niekoľko otázok. Do prieskumu sa zapojilo 22 žiakov spomedzi radov prvákov a druhákov. Ohotne s nami spolupracovali. Odpovedali nám na naše zvedavé otázky, dokonca nám s radosťou zopár zvieratiek nakreslili. Vyhodnotenie otázok prinášame v nasledujúcich grafoch.

1. Aké zvieratko máte najradšej?

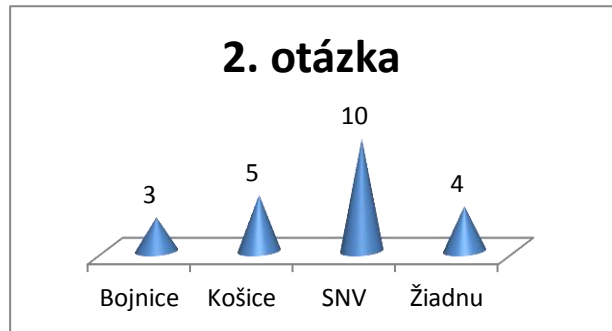

Sebastián Paločaj, 1. A

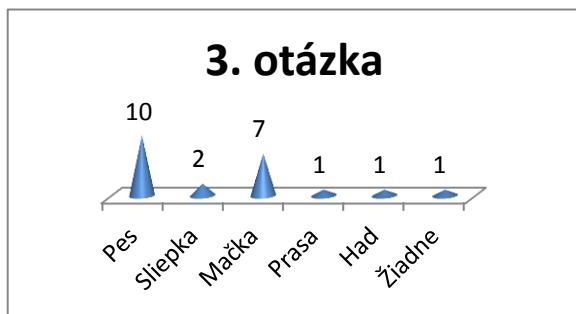

Klára Remiašová, 1. A

2. Ktorú zoologickú záhradu ste navštívili?

3. Aké domáce zvieratko máte doma?

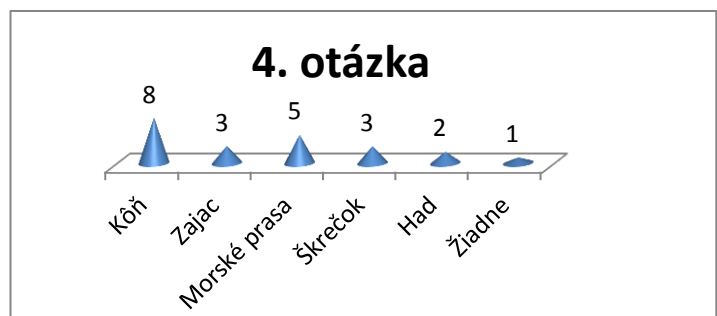

Simona Kostárová, 2. A

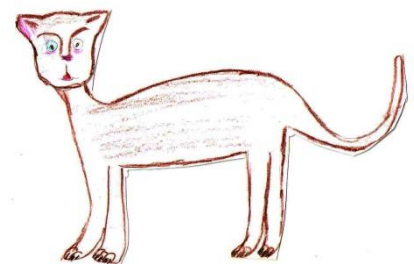
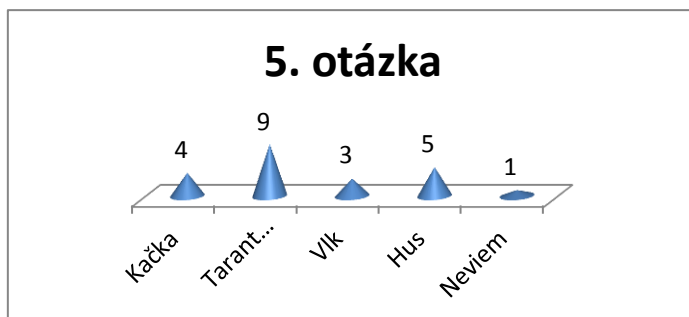
4. Aké zvieratko by ste chceli mať doma?

Branislav Mižigar, 1. A

5. Aké zvieratko nemáte radi?

Sofia Balogová, 1. A

Tip na výlet

SPIŠSKÝ HRAD A DREVENÍK

Rubrika Tip na výlet Vám odteraz vždy poradí, kam sa vybrať vo voľnom čase. Stačí menej ako hodina jazdy autom, či autobusom a navštívite miesta, ktoré nám môže závidieť celý svet a Vás takisto zaručene očaria.

Dnes si na mušku vezmeme doslova poklad, keďže iba 31 kilometrov od Šváboviec sa rozprestiera pamiatka zapísaná v Zozname Svetového dedičstva UNESCO. Áno, ide o Spišský hrad. A aby toho nebolo málo, okrem histórie Vám predstavíme aj nenápadný, no zázračný kus prírody, ležiaci od hradu čoby kameňom dohodil.

Spišský hrad je svojou rozlohou jeden z najväčších hradných komplexov v Európe. Jeho výstavba na travertínovej kope sa datuje do začiatku 12. storočia. Najstaršia písomná zmienka o hrade pochádza z roku 1120. Zo začiatku mal funkciu pohraničnej pevnosti na severnej hranici uhorského štátu. Potom sa na niekoľko storočí stal sídlom spišského župana, a tým aj hlavným

centrom svetskej moci na Spiši. V druhej polovici 15. storočia sa o prestavbu hradu zaslúžil nový majiteľ Štefan Zápoľský, ktorý si tu chcel vytvoriť reprezentačné šľachtické sídlo. Na hrade vybudoval palác, rytiersku sieň a kaplnku sv. Alžbety. V roku 1780 hradný komplex zničil požiar a Spišský

hrad sa postupne zmenil na zrúcaninu. Úplnému spustnutiu Spišského hradu zabránili až pamiatkari, ktorí v roku 1970 začali technicky náročnú konzerváciu. V súčasnosti sú tam umiestnené muzeálne expozície Spišského múzea. Od apríla do novembra tam spoznáte dejiny hradu, uvidíte stredovekú kuchyňu, mučiareň, ale aj expozíciu zbraní. To všetko dokonca aj s audiosprevodom, ktorého si môžete stiahnuť do mobilného telefónu. No

a z najvyššej veže budete mať Spiš doslova na dlani.

Ak máte radi prírodu a prechádzky, rovno na parkovisku pod hradom sa pustíte turistickým chodníkom na Dreveník. Ide o travertínovú stolovú horu. Táto chránená prírodná rezervácia je dokonca zaradená ku územiám európskeho

významu! Je aj významným archeologickým náleziskom, hradisko tam mali aj Slovania. Už po 20 minútach chôdze sa ocitnete uprostred vysokých kamenných stĺpov a útvarov, ktoré obľubujú horolezci a na niektoré z nich sa ľahko dostanete aj Vy. Toto skalné mesto je pomenované „Kamenný raj“ a vy sa budete môcť popýšiť zážitkom z prírody, ktorý Vám

budú ostatní ticho závidieť. A to sme ešte nespomenuli že cestou na tento výlet sa Vám budú núkať aj ďalšie neďaleké skvosty – Spišská Kapitula a gejzír na Sivej Brade. Objavovať sa teda dá ozaj veľa. Veríme, že Spišský hrad i Dreveník si na vlastné oči pozriete a nabudúce Vám predstavíme ďalší zaujímavý tip na výlet ;)

Erika Koršalová 6.B.

HÁDAJ, kto som?

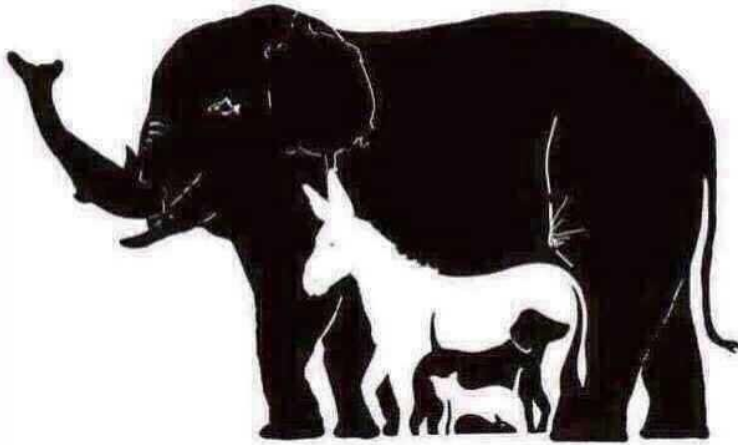
Vymysleli sme si pre Vás „fotografickú súťaž“. V každom čísle uverejníme fotku jedného z našich pedagógov. Vašou úlohou je pokúsiť sa uhádnuť, kto je na tejto fotografii z detstva.

Ak ste si kúpili náš časopis, dostali ste k nemu aj súťažný lístok, na ktorý napíšete svoje meno, priezvisko, triedu a Váš tip a vhodíte ho do schránky na prízemí. To všetko do 4. 11. Na jedného z Vás čaká pekná cena. Takže skúšajte šťastie, oplatí sa to. ☺

Bystré hlavičky

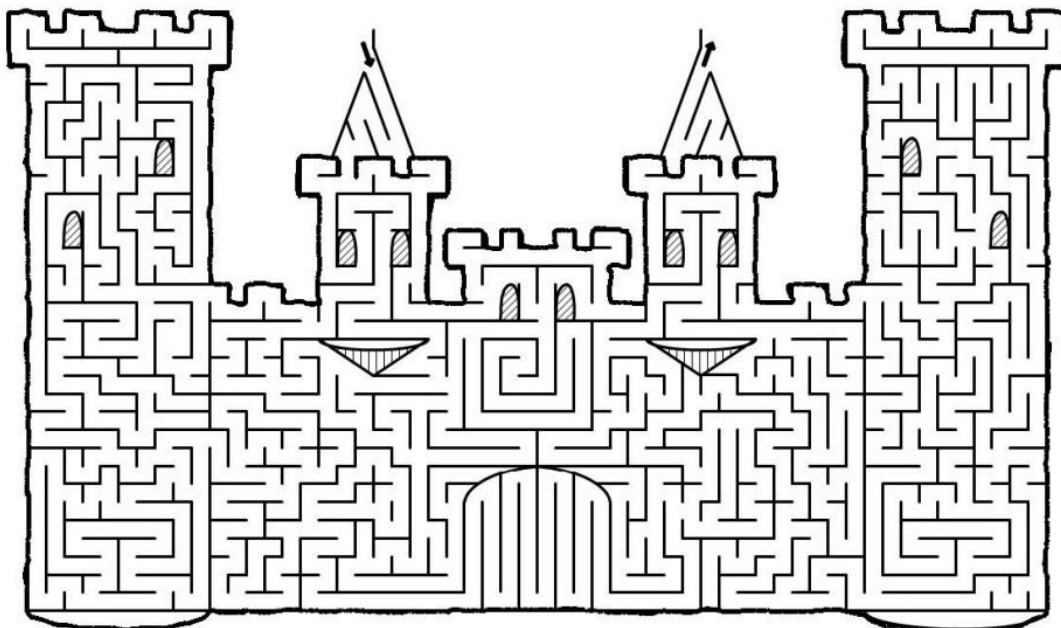
Koľko zvierat nájdete na obrázku? Ak aspoň desať, môžete si zatlieskať ;)

			3		9		6	
5		9	7		6	2		
	7			4			9	
7	5		1		4		8	2
		2		8		4		
4	8		9		7		5	3
	3			7			2	
		5	4		2	3		1
	2		5		3			

Máte radi sudoku?

Nájdete cestu naprieč celým hradom?

Lenka Orolinová, 9. ročník

Denník Anny Frankovej

Radi čítate? Potom nám dovoľte predstaviť Vám v časopise Švaško knihu, ktorú by ste určite mali prelúskat'. V dnešnom čísle sa pozrieme na Denník Anny Frankovej.

Je to naozaj denník, patrí navyše k najznámejším dokumentom 20. storočia. Od roku 1947, kedy vyšiel, ho obdivujú milióny čitateľov po celom svete. Autorkou knihy preloženej do vyše 55 jazykov je len 13 ročné dievča, teda vaša rovesníčka, Anna. Pomocou svojich postrehov a pocitov opisuje ťažké časy druhej svetovej vojny a holokaustu. Holokaust a teda prenasledovanie Židov bolo obdobie plné ponižovania a utrpenia, ktoré práve táto kniha zobrazuje. Anna za svoj život prežila veľa hrozných vecí, a aj napriek tomu verila, že nastanú lepšie časy.

Anna Franková sa spolu s rodinou počas druhej svetovej vojny dva roky ukrývala v zadnej časti jednej budovy v Amsterdame. Anna si zapisovala udalosti od júna 1942 do augusta 1944 a zaznamenala všetko, čo sa okolo nej dialo, aj jednotlivé dni v úkryte. Keď v rádiu počula výzvu občanom, aby poskytli svoje zápisky do zbierky na historické účely, svoje poznámky začala prepisovať do knižnej podoby. Ako to s ňou napokon dopadlo, to už neprezradíme a Vy to zistíte, ak siiahnete po knižke, vhodnej pre každého, nie len pre milovníkov dejín. Je len pár kníh, ktoré majú v sebe takú obrovskú výpovednú hodnotu a toľko emócií.

Denník Anny Frankovej má takmer 400 strán formátu A5 a môžete si ho samozrejme požičať vo svojej knižnici, alebo si ho aj kúpiť v každom dobrom kníhkupectve. Hor sa do čítania! ;)

Lenka Orolinová, 9. ročník

Zo života školy...

Bielej pastelky

Bielej Pastelka je verejná zbierka na podporu ľudí so zrakovým postihnutím. Jej výnos slúži na dofinancovanie aktivít, ktoré nevidiacim a slabozrakým ľuďom pomáhajú začleniť sa do bežného života. Je to napríklad bezpečná chôdza s bielou paličkou, čítanie a písanie Braillovho písma a činnosti ako varenie, upratovanie, osobná hygiena a iné, ktoré nám vidiacim prídu ako samozrejmosť.

Organizátorom Bielej pastelky je Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska. V dňoch 23. a 24. septembra sme mali v uliciach vyše 300 miest na celom území Slovenska možnosť stretnúť dobrovoľníkov, ktorí zbierali príspevky do pokladničiek.

Rovnako sa do tohto ušľachtilého projektu zapojila aj naša škola. 23. septembra dve žiačky deviataho ročníka vyzbierali od žiakov v triedach, či ľudí na uliciach príspevky v sume 70, 86 € a odmeňovali darcov bielou spinkou v tvare pastelky.

V piatok sa na 12 miestach na Slovensku uskutočnil pokus o slovenský rekord v chôdzi s bielou palicou. Centrála tohto podujatia bola v Nitre, kde bol aj ambasádor zlatý olympionik Matej Tóth. Úlohou účastníkov rekordu bolo prejsť so zakrytými očami úsek 15 metrov pomocou bielej palice. Na túto trať vykročili v Bratislave, Trnave, Nitre, Poprade, Košiciach a v ďalších siedmich mestách. A čo výsledky? V Poprade sa zapojilo do rekordu 477 ľudí, celkovo sa na rekorde podieľalo 3593 ľudí, ktorí prešli vzdialenosť 53 kilometrov a 895 metrov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do zbierky a podporili dobrú vec.

Michaela Cimermanová, 8.A

Zo života školy...

Európska noc výskumníkov

Dňa 30. septembra sa žiaci 7. A triedy vybrali do nákupného obchodného centra **MAX**. Nie však na nákupy, ale na festival vedy Európska noc výskumníkov. Na Slovensku tento obľúbený festival vedy oslávil svoj jubilejný 10. ročník. V Poprade vedci z Astronomického ústavu SAV v spolupráci s ďalšími výskumnými ústavmi a vedeckými inštitúciami nielen spod Tatier zorganizovali vedecko-populárny program po tretíkrát. Festival si získal srdcia Európanov v mnohých krajinách aj vďaka tomu, že otvára dvere do fascinujúceho sveta objavov a vynálezov a zároveň ukazuje, že povolanie vedca je zaujímavé a naplňujúce. Pre našich siedmakov bolo pripravených 13 interaktívnych vedeckých stánkov a expozícií, kde sa porozprávali s vedcami a riešili rébusy. Vypočuli si aj jednu prednášku na tému Slnčné žiarenie – prospešné i škodlivé.

Po minuloročnej úspešnej premiére Noci výskumníkov v Košiciach sme s radosťou prijali správu pani učiteľky o návšteve **observatória SAV v Starej Lesnej**. Členovia krúžku „Nebojme sa fyziky“, žiaci 9.A triedy v piatok 30.9.2016 po druhej vyučovacej hodine zamenili školské lavice aj rušné dianie obchodného centra za pokojnú krásu tatranskej prírody.

Cestovali sme autobusom i tatranskou železnicou do Tatranskej Lomnice a potom peši lesným chodníkom do Starej Lesnej. Počasie sa tešilo s nami, slnko hrialo, a tak sme napoludnie ako prví návštevníci otvorili bránu astronomického ústavu. Milo nás privítali a hneď sme mali možnosť pozrieť si Slnko zblízka, ďalekohľadom, určeným na pozorovanie slnečných škvŕn. Potom sme si vypočuli prednášku o zameraní jednotlivých pracovísk, ktoré

sa venujú pozorovaniu atmosféry Slnka, medziplanetárnej hmoty, meteoritov, meteorov, asteroidov...Mali sme možnosť ďalekohľadom pozrieť zblízka planétu Venušu, prvú „hviezdu“ na oblohe, známu ako Večernica, alebo ráno Zornička. Pozreli sme si dokumentárny film o zobrazovacích metódach pri pozorovaní vesmírnych telies, kde sme si pripomenuli vedomosti z optiky z 8. ročníka. Zaujímavé bolo vidieť i farebné spektrum ortuti prístrojom spektrometrom. Neskôr nám umožnili prejsť do kupoly, určenej na nočné pozorovanie oblohy, kde nám ukázali ako sa

pracuje s doteraz najväčším funkčným ďalekohľadom na Slovensku s priemerom zrkadla 60 cm. Ďalší je na Skalnatom plese s priemerom zrkadla 1,3m. Na záver sme dostali fotografie a časopisy o vesmíre Kozmos, z ktorých budeme čerpať pri tvorbe vlastných projektov z astronómie na hodinách fyziky.

Žiaci krúžku „Nebojme sa fyziky“, 9.A

Jazykové okienko

Štyri jazyky – jedna téma – dnes sú ňou **zvieratá** ;)

Po anglicky? Po nemecky? Po rusky? Po španielsky? Nech sa páči:

	cat		horse
	die Katze		das Pferd
	КОТ		лошадь
	gato		caballo
	bear		fish
	der Bär		der Fisch
	медведь		рыба
	oso		pescado
	lion		butterfly
	der Löwe		der Schmetterling
	лев		мотыль
	león		mariposa
	duck		bird
	die Ente		der Vogel
	утка		птица
	pato		pájaro
	rabbit		dog
	der Hase		der Hund
	заяц		собака
	liebre		perro

Veronika Rušinová, 6. B

Tip na aplikáciu

 PRISMA

K vynálezom 21. storočia neodmysliteľne patria aj inteligentné mobilné telefóny – smartfóny. Tie nám popri telefonovaní ponúkajú plné priehrstie ďalších funkcií a neraz nám tým uľahčujú, či spríjemňujú život. V tejto rubrike Vám pravidelne predstavíme tie najužitočnejšie a najzaujímavejšie mobilné aplikácie, ktoré si aj Vy bezplatne môžete stiahnuť a poslúžia vám pri učení, alebo zábave.

V tomto čísle Vám dávame do pozornosti aplikáciu Prisma ktorá si podmanila celý svet a používajú ju milióny ľudí. O čo v nej ide? Je to aplikácia na úpravu Vašich fotografií. Svoju obľúbenú fotografiu “preženiete” v appke cez filtre a získate parádny výsledok. To tu už niekoľkokrát bolo, no tento raz ide o niečo výnimočné. Vaša fotografia získa úpravou šmrnc, akoby ju vytvorili najznámejší svetoví maliari, ako napríklad Van Gogh, Picasso, či desiatky ďalších.

Aplikácia je vcelku rýchla, ponúka možnosť zdieľať fotky na sociálnych sieťach a ak nepotrebujete, aby každý vedel, že ste fotku upravili pravé cez Prismu, tak navyše jednoducho môžete vypnúť vodoznak. Svojich priateľov tak môžete ohúriť ozajstnými malými umeleckými dielami.

Andrej Krajňák, 8. A

Zaujímavosť na každý mesiac

...September

13. septembra oslavujeme **Medzinárodný deň čokolády**, ktorý je určený pre všetkých milovníkov čokolády. Hlavnou zložkou čokolády je kakao, z ktorého sa vyrábajú základné druhy čokolády: horká, mliečna a biela. Čokoláda je jedna z najpopulárnejších sladkostí na svete. Je okamžitým zdrojom energie pre telo i dušu, pomáha odstraňovať napätie a stres a zároveň vyvoláva v človeku príjemné pocity a pokoj. To ale neznamená, že sa môžeme čokoládou napchávať neobmedzene. Ako sa hovorí – všetkého veľa škodí – pri čokoláde to platí dvojnásobne. Ale nemajme hlavu v smútku, okrem 13. septembra sa deň čokolády oslavuje aj 7. júla, preto sa do roka môžeme touto sladkosťou potešiť bez výčitiek dvakrát.

Veronika Orolinová, 6. B

...Október

30. októbra nás opäť zasiahne **posúvanie času**. So zmenou času sa stretávame dvakrát do roka. Na jar sa posúva čas o hodinu dopredu. Naopak, počas jesene si ručičky na hodinách môžeme posunúť o hodinu dozadu. Zmena času z letného na zimný je pre mnohých oveľa príjemnejšia, veď každý z nás si rád poleží o niečo dlhšie v teplej posteli.

Na Slovensku sa zmeny času začali realizovať v minulom storočí počas prvej svetovej vojny. Po dvoch rokoch zmenu času zrušili a vrátili sa k nej cez druhú svetovú vojnu opäť s niekoľkoročnou

prestávkou. Posledná aktivácia nastala v roku 1979, ktorá trvá dodnes.

Sabína Zakopjanová, 6. B

...November

Trinásty november si ľudstvo pripomína **Deň Guinnessových svetových rekordov**. Najrýchlejší bežec, najstarší človek či najmenší pes. Najviac superlatívov nájdete práve v Guinnessovej knihe rekordov. Je to každoročne vydávaná kniha, obsahujúca medzinárodne uznávanú zbierku svetových rekordov, ľudských úspechov, ako aj extrémov prírody. Každý rok sa počet jej zápisov rozrastá o nové. Väčšina je obdivuhodná, ale natrafíme aj na také, pri ktorých sa budeme chytať za hlavu. Prinášame zopár príkladov zo zoznamu svetových prvenstiev.

- Najviac tričiek – Jef Van Dijck je Belgičan, ktorý dokázal na svoje telo navliecť 227 tričiek,
- Najväčšia zbierka – Japonec Mitsugu Kika sa môže pochváliť najväčšou zbierkou doplnkov a vecí v štýle Super Mario. Má celkom 5400 vecí od Super Maria,
- Najdlhšie fúzy – Kalján Rámdží Saín z Indie si začal pestovať fúzy v roku 1976. V júli 1993 mala jeho pýcha rozpätie 3,39 m,
- Najviac slamiiek – Nemecký Simon Elmore vytvoril neuveriteľne bláznivý rekord – napchal si do úst

400 slamiiek a dokázal ich tam 10 sekúnd udržať,

- Najviac lyžičiek – Aaron Caissie z Kanady vytvoril v roku 2009 rekord, kedy udržal neuveriteľných 17 lyžíc na svojej tvári, bez toho aby mu jediná spadla,

- Najdlhší beh pospiatky – Ind Arvind Pandja bažal pospiatky naprieč Spojenými štátmi z Los Angeles do New Yorku od 18. augusta do 3. decembra 1984. Cestu prebehol za 107 dní a ubehol viac ako 5000 km.

V novej knihe z roku 2016 je uvedený aj jediný Slovak, silový žonglér Milan Roskopf. Tento Bratislavčan, známy ako "muž s tromi guľami", je držiteľom dvoch kuriózných rekordov – s tromi 4,5 kg bowlingovými guľami žongloval 28,69 sekundy a s tromi 7,25 kg vhačskými kovovými guľami 52,05 sekundy.

Michaela Pavličková, 6. B

Pranostiky

Pranostiky sú ľudové úslovia založené na pozorovaní a životných skúsenostiach našich predkov obsahujúce najčastejšie predpoveď počasia, úrody a iných prírodných udalostí. Prinášame Vám zopár pranostiek spájajúcich sa s jesennými mesiacmi.

September

- ✓ Po svätom Matúši daj baranicu na uši.
- ✓ Michal - snehom kýchal.
- ✓ Po svätom Kríži, jeseň sa blíži.

Október

- ✓ Keď v októbri mrzne a sneží, budúci január teplom blaží.
- ✓ Začiatok októbra hoci pekný býva, predsa v druhej polovici severák podúva.
- ✓ Ak je október veľmi zelený, bude potom január hodne studený.

November

- ✓ Na svätého Huberta ide teplo do čerta.
- ✓ Sv. Martin chodí na bielom koni.
- ✓ Katarína na ľade, Vianoce na blate.
- ✓ Na začiatku novembra sa teplo so zimou háda.

Veronika
Orolinová, 6. B

Sviatok Všetkých svätých

Jeseň je v plnom prúde. Pomaly sa ochladzuje, opadáva listie, dni sa stávajú kratšími. Je to čas, kedy sa pripravujeme na príchod zimy, ale aj čas, kedy si spomíname na našich blízkych, ktorí sú už nebohí, čas, kedy im ideme na hroby zapáliť sviečku. Ide o Sviatok všetkých svätých, ktorý pripadol na 1. novembra. Na tento sviatok sa viaže aj Pamiatka zosnulých, ktorý je 2. novembra.

Sviatok všetkých svätých je pre nás tradičný tým, že navštevujeme cintoríny a spomíname na našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Na hroby ukladáme vence a kvety, zapálime sviečku. Takto im vzdávame úctu a posielame odkaz na onen svet, že aj keď nie sú pri nás, stále na nich myslíme. Cintoríny večer svetielkujú všetkými farbami a vytvárajú okolo seba zvláštnu atmosféru.

Korene tohto sviatku siahajú do dávnej minulosti, do čias pohanských. Naša cirkev prebrala niektoré tradície od Keltov a upravila sviatok do podoby, v akej ho poznáme dnes. Vznik Sviatku všetkých svätých sa vo východnej cirkvi datuje už od 4. storočia. V západnej cirkvi to bolo o niečo neskôr, v 7. storočí. Prvýkrát sa oslávil Sviatok všetkých svätých v roku 609.

Podľa ľudovej tradície v predvečer sviatku dušičiek vystupujú duše zomrelých na jednu noc z očistca, kde v plameňoch pykajú za svoje hriechy. Na sviatok Všetkých svätých sa kedysi pieklo pečivo – žemle v tvare „hnátov“, položených krížom, ktorým sa hovorilo „kosti svätých“. Na druhý deň sa niekde pieklo pečivo, ktorému sa hovorilo „dušičky“. Bolo to štvorhranné pečivo, rozrobené z mlieka a plnené džemom alebo makom. Týmto pečivom boli obdarovaní žobráci a chudobní ľudia, postávajúci pri kostole alebo cintoríne.

Katolícka cirkev dnes slávi Sviatok všetkých svätých, veriaci sa v tento deň modlia nielen za svojich blízkych zosnulých, ale aj za všetkých svätých a takisto oddávna spája s týmto sviatkom nádej na vzkriesenie.

Halloween

Halloween je sviatok oslavovaný 31. októbra. Oslavujú ho predovšetkým deti oblečené v strašidelných kostýmoch, ktoré koledujú a navštevujú susedov. Oslavuje sa hlavne v západnom svete, najmä v USA, Veľkej Británii, Kanade, či v Austrálii. Pôvod má ale v Írsku.

Pôvod názvu Halloween je z anglického All Hallows' Evening (doslovný preklad: predvečer všetkých svätých). Halloween je pôvodne pohanský sviatok Samhain – u Keltov to bol posledný deň ich roka. S letom sa lúčili ohňami, ďakovali za úrodu a mysleli na duše zomrelých, ktoré sa túto noc mali vracat' do svojich domov. O mnoho storočí neskôr írski

prist'ahovalci rozšírili halloweensku tradíciu do Spojených štátov amerických a tam sa naozaj pevne udomácnila, v posledných desaťročiach prenikla aj do mnohých európskych krajín, vrátane Slovenska – čomu sa tešia predovšetkým obchodníci.

Prvé oficiálne mestské oslavy Halloweenu sa začali v 20. rokoch 20. storočia. Dnes si ľudia zdobia svoje domovy a pečú tekvicové koláče. Deti sa tešia, že sa prezlečú za strašidlá všetkého druhu a chodia od domu k domu, pričom majiteľ ich väčšinou obdaruje sladkosťami a ovocím. U nás prevládajú viac dekorácie ako samotné obdarovávanie sladkosťami.

Známa tekvica („Jack O'Lantern“) s otvormi v podobe tváre, zvnútra osvetlená sviečkou či kahancom, ktorá slúži ako lampáš, má súvis s povest'ou: Podľa írskoho folklóru bol Jack lišiacky sedliak, ktorý okabátil diabla, ktorý pre neho prišiel. Na dolapenie diabla použil kríž. Jack diabla prepustil za sľub, že jeho duša sa nikdy nedostane do pekla. Tradičnými symbolmi Halloweenu sú okrem tekvice aj čarodejnice, duchovia, netopiere, metly, oheň, príšery a pod. Typickými farbami sú červená, žltá, oranžová a čierna. Na Halloween sú konané karnevaly a maškarné sprievody. Zúčastnili ste sa už aj Vy nejakého?

Alexandra Zakopjanová, 8. A

V súvislosti s príchodom Halloweenu Vám prinášame tematický recept, ktorý zvládnete hravo sami alebo s menšou pomocou rodičov.

Lievance Halloween

Potrebuje:

- 400 g hladkej múky
- 2 lyžičky prášku do pečiva
- 2 vajcia
- 600 ml mlieka
- 2 jablká
- 100 g lekváru
- 100 ml vyšľahanej smotany na šľahanie
- 40 ks mandlí (zuby)
- 20 ks čučoriedok (oči)

Postup:

1. Do misy dáme hladkú múku, pridáme prášok do pečiva, vajce, mlieko, soľ a nastrúhané jablká a premiešame kým nebude hladké cesto. Cesto má byť hustejšie ako na palacinky. Na rozpálenom oleji vyprážame malé lievance dozlatista.

2. Hotové lievančeky natrieme džemom a naňho uložíme vedľa seba mandle (ako zuby).

3. Nakoniec preložíme druhým lievančekom. Šľahačkou spravíme dva kopčeky na vrch lievaca, položíme na šľahačku čučoriedky a máme očká. Dobrú chuť!

Miriam Borkovská, 9. ročník

A tento poznáte?

...tentoraz na tému ŠKOLA

„Peter, kde je tvoje vysvedčenie?“ pýta sa mama svojho syna. On jej nato odpovie: „Požičal som ho Ferovi. Chce totiž nastrašiť rodičov.“

Jožko ide 1. deň do školy a keď sa vráti, otec sa ho pýta: „Koľko ja 2+2?“ „Štyri!“ „Dobre. Tu máš 4 eurá.“ „Jó! Keby som to vedel, tak poviem, že 10!“

Žiaci píšu písomku a keď ju Jurko odovzdá, pani učiteľka sa ho pýta: „Jurko! Prečo píšeš také malé písmenká!?”

„To aby sa vám ťažšie hľadali chyby!“

Oci! Ty máš veľké šťastie!

Áno? Prečo?

V septembri mi nebudeš musieť kupovať pracovné zošity, lebo budem znovu v tretej triede!

Žiaci dostali na domácu úlohu popísať, čo je to lenivosť. Malá Zuzka odovzdala prázdny zošit s jedinou vetou na konci desiatej strany: „Toto je lenivosť.“

Pani učiteľka hovorí žiakom:

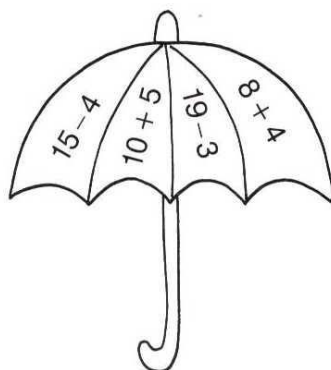
- Cez prázdniny si odkladajte kamienky za nadávky.

Žiaci prídu po prázdninách do školy. Janka prinesie 2 kamienky, Katka 3 kamienky a Tomáš kričí: „Uhni ťava, veziem štrk!“

Michaela Pavličková, 6.B

Úlohy pre najmenších

Nakresli čiary od rámečkov s číslami k rámečkom s rovnakým počtom predmetov a s rovnakým počtom bodiek.

- 16 – žltá
- 11 – červená
- 12 – zelená
- 15 – modrá

Vypočítaj príklady a podľa výsledkov dáždňik vymaľuj.

	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	

Miriam Borkovská, 9. ročník

Šikovné ruky

Chladné jesenné dni si môžete spríjemniť výrobou svietnikov, ktoré sú nielen estetickým, ale aj praktickým doplnkom do domácnosti. Prajeme Vám veľa zábavy pri tvorení.

Na výrobu svietnika potrebujeme:

- pohár
- farebný papier – červený, oranžový, zelený
- špagát
- sviečku

Postup:

1. Natrháme si červený farebný papier.
2. Olepíme ním celý pohár.
3. Zo žltého farebného papiera vystrihneme tekvičku, zo zeleného stonku.
4. Tekvičky nalepíme na pohár.
5. Na vrch pohára zaviažeme špagát na mašličku.
6. Vložíme dnu čajovú sviečku, zapálime ju a je to ☺

Tip na vylepšenie:

Na pohár môžeme nalepiť vysušené listy zo stromov alebo rôzne halloweenske postavičky vystrihnuté z čierneho, prípadne farebného papiera.

Z pera našich žiakov...

V prvom čísle Vám prinášame príbeh, ktorý je dôkazom, že aj naši žiaci sú talentovaní. ☺

Stojím pred cudzími ľuďmi. Chcem ich naučiť ako kráčať životom. „Táto škola je zameraná na to, aby vybraní profesori hovorili študentom pravdu o živote. Ja som profesorka, ktorá učí už dospelých ľudí čo je život,“ na chvíľu sa odmlčím. „Dnes vám niečo poviem o osudných alebo životných chybách!“ poviem a pozriem sa na nich.

„Musíme to povedať priamo. Život sa s vami nebude maznať. Je to tak. Neviem, v čo veríte. Možno v Boha. Alebo v karmu. Alebo v iné veci. Jedno je však pravda. Všetko, čo spravíte, už nevrátite. Bolo by dobré vrátiť čas nazad, však? Porozprávam vám príbeh.

Bolo raz jedno dievča. Milovalo chalana. Nebolo by na tom nič zvláštne, keby dievča nemalo štrnásť a chalan trinásť. Dievča ho naozaj veľmi milovalo. Bol jej všetko. No a čo on? Nikdy sa nedozvedela, či aj on cíti niečo k nej. Nikdy sa nerozprávali. Dievča sa kvôli chlapcovi veľmi trápilo, pretože chlapec pil. Bolo predsa 21. storočie. Chlapec pil veľa. Hovorilo sa aj o drogách. Prešli roky. Chlapec a dievča sa stretávali už len na ulici. Nikdy sa nepozdravili. Nikdy sa nespýtali jeden druhého, ako sa ten druhý ma. Dievča však veľmi trpelo. Zase prešli roky. Nieкто zaklope dievčaťu na dvere. Je to nejaká stará pani. Nepozná ju, ale neskôr pochopí. Chlapec umrel a napísal jej list. V ten deň dievča pochopilo, že stačil malý okamih a všetko mohlo byť inak. Ale čo spraviť? Čas sa nedá vrátiť späť. Povedala si, že list otvorí až na pohrebe a tak sa aj stalo. Keď všetci odišli, sadla si na zem, otvorila list a začala čítať.

Ahoj. Nikdy som sa s tebou nerozprával, hoci som veľmi chcel. Robím to až teraz. Veľmi Ťa milujem. Tuším, že aj ty mňa. Ani si nevieš predstaviť, ako ma mrzí, že som spravil toľko chýb. Teraz už viem, že stačil malý krok k tomu, aby všetko bolo inak. Je mi to ľúto. Celý život som pil. Priznám si to, ale len pred tebou. Neviem, či Ťa mama nájde. Čo ale viem, že už som mŕtvy. Ešte raz ti chcem povedať, že Ťa milujem. Si celý môj život. Stále Ťa mám pred očami, lebo len teba som skutočne miloval!

To jej napísal. Ona si ešte v ten deň pobalila veci. Na hrob mu položila to, čo jej bolo najvzácnejšie. Jeho starú písomku, ktorú mu ešte počas školy ukradla. Dala si vytetovať jeho meno na zápästie a už nikdy nebola šťastná. Na chlapca nezabudla a iného do konca života nemilovala, ostala mu verná. Nikdy nezabudla na svoje životné chyby. Možno stačil iba malý moment, jedno slovo a všetko mohlo byť inak. Aj takto môže vyzeráť tá chyba. Chyba je, keď nepočúvate svoje srdce!“ poviem. Otočím sa, lebo mi tečú slzy. Zotriem ich a otočím sa späť.

Prihlási sa dievča. „Áno?“ opýtam sa. „Myslíte, že sa po smrti stretli? Že potom už boli spolu šťastní?“ táto otázka ma prekvapí. „Neviem. Čo je po smrti nevie nikto. Ostáva už asi len veriť, že nakoniec spolu žili šťastne po smrti!“ poviem a usmejem sa. „Ešte jedna vec!“ zastavím pár dospelých ľudí, ktorí sa už snažili odísť. „Zapamätajte si, že nikdy nie je neskoro životnú chybu napraviť. Hoci sa to nepodarí úplne, nikdy sa nevzdávajte. Táto škola vás učí len teoreticky. V živote to bude bolestivé a nečakané. Ale ja spravím všetko pre to, aby som vás aspoň trochu naučila ako bojovať!“ poviem.

Začnem si baliť veci, a to je znamenie, že môžu odísť...

Michaela Cimermanová, 8. A

A čo bolo ďalej? Dočítate sa v druhom čísle nášho Švaška.

Tip na film

Na stránkach nášho časopisu Vám v každom čísle chceme priniesť aj dobrý tip na film. Môže to byť film, ktorý je celkom čerstvý, rovnako ako osvedčený hit spreď mnohých rokov. A možno ste ho už aj videli, ale radi si ho pripomeniete.

Dnes bude reč o filme, ktorý ste v kinách mohli vidieť na jar tohto roka a teraz si ho už môžete v obchode kúpiť na DVD a pozrieť aj doma. Ide o americkú animovanú rozprávku **Zootropolis**, niekedy uvádzanú aj pod názvom Zootopia. Film trvá 110 minút a štúdiu Disney už zarobil astronomickú miliardu dolárov, čo je dôkaz, že sa páči deťom, ale rovnako aj dospelým. V slovenskej verzii je samozrejme nadabovaný poprednými slovenskými hercami.

O čo v ňom ide? Zootropolis je mesto ako žiadne iné. Teda takmer...je to moderná zvieracia metropola a skladá sa z niekoľkých obytných štvrtí. To znamená, že ľudia v rozprávke nečakajte. Postavami sú najrôznejšie zvieratká, ktoré však až dokonale svojím správaním vystihujú a parodujú správanie ľudí. Úradníkom je napríklad leňochod. V centre diania je zajačica Judy Hoppsová, policajný nováčik. V ceste jej stojí jeden prešibaný pouličný podvodník – lišiak a predovšetkým zložitý a záhadný prípad.

Je to teda detektívny príbeh ako sa patrí, rozprávka doslova srší vtipom a pritom sa nevyhýba ani vážnym témam, akou sú napríklad predsudky voči iným. Napínavý dej má nečakaný spád, kvalita animácie je doslova špičková. Ak ste Zootropolis ešte nevideli, napravte to. Možno sa pre Vás stane tou naj naj rozprávkou, akú ste za posledné roky videli.

Mária Gažiová, 6. A

OBSAH

- s. 02 Úvodník
- s. 03 Zo života školy
- s. 04 Deň jazykov
- s. 05 Deň mlieka
- s. 06 Tip na voľný čas
- s. 07 Kalendár mien
- s. 08 Predstavujeme...
- s. 09 Jesenná poézia
- s. 10 Envirookienko
- s. 12 Tip na výlet
- s. 13 Súťaž o cenu
- s. 14 Bystré hlavičky
- s. 15 Tip na knihu
- s. 16 Biela Pastelka
- s. 17 Noc výskumníkov
- s. 18 Jazykové okienko
- s. 19 Tip na aplikáciu
- s. 20 Zaujímavosti
- s. 21 Pranostiky
- s. 22 Sv. Všetkých svätých
- s. 22 Halloween
- s. 24 A tento poznáte?
- s. 25 Šikovné ruky
- s. 26 Z pera našich žiakov
- s. 27 Tip na film

